

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Filozofia nauki

Karta opisu przedmiotu (sylabus)

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Szkola Doktorska	Cykl dydaktyczny 2019/2020
Specjalność -	Kod przedmiotu UEPSDS.6100.13120.19
Jednostka organizacyjna UEP	Język wykładowy Polski
Poziom kształcenia III stopień	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Blok 0
Profil kształcenia ogólnoakademicki	
Osoba odpowiedzialna za treść sylabusu	Katarzyna Szarzec

Okres Semestr 5	Forma zaliczenia Zaliczenie	Liczba punktów ECTS 1
	Forma prowadzenia i godziny zajęć • Uczestnictwo w wykładach: 16	

Cele uczenia się dla przedmiotu

C1	Zapoznanie z obszarem wiedzy dotyczącym filozofii nauki oraz metodologii i socjologii wiedzy
C2	Nabycie umiejętności rozumienia procesów wiedzytwórczych w nauce i sposobów uprawomocniania wiedzy naukowej i jej weryfikacji oraz odróżniania jej od innych rodzajów wiedzy.
C3	Zrozumienie performatywnego wymiaru wiedzy naukowej ze szczególnym uwzględnieniem nauk ekonomicznych
C4	Zapoznanie z funkcjami nauki w społeczeństwie oraz jej rolą społeczną, kulturową

Wymagania wstępne

Znajomość języka angielskiego pozwalającego na korzystanie z literatury naukowej, podstawowa wiedza filozoficzna i metodologiczna, znajomość podstaw z historii rozwoju nauki i metod naukowych

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy			
W1	Rozumie podstawowych zagadnień z zakresu filozofii nauki: spór indukcjonizm-dedukcjonizm, kumulatywizm-antykumulatywizm. Znajomość historycznego rozwoju filozofii nauki oraz socjologii wiedzy.	K3_W01, K3_W03	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
W2	Zna podstawowe problemy związane ze specyfiką metodologiczną poszczególnych nauk, ze szczególnym naciskiem dotyczącym obszaru nauk ekonomicznych i ich specyfiki.	K3_W02, K3_W03	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
W3	Zna i rozumie relacje pomiędzy modelowaniem rzeczywistości społecznej a jej przekształcaniem. Potrafi zrozumieć społeczno-historyczne uwarunkowania rozwoju wiedzy, w tym wiedzy w obrębie nauk ekonomicznych. Posiada świadomość dotyczącą zależności wiedzy (w tym wiedzy ekonomicznej) od czynników pozanaukowych, w tym politycznych.	K3_W04, K3_W05	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
Umiejętności			
U1	Potrafi dokonać metarefleksji dotyczącej własnego obszaru badawczego ze szczególnym uwzględnieniem tematyki własnej pracy doktorskiej.	K3_U01, K3_U04	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
U2	Potrafi zrekonstruować własne założenia metodologiczne, w tym dokonać krytycznej rewizji własnych tekstów. Potrafi zidentyfikować podstawowe stanowiska w sporach toczonych w ramach filozofii nauki oraz socjologii wiedzy, oraz zająć samodzielne, świadome w nich stanowisko.	K3_U01, K3_U02	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
U3	Potrafi rozróżnić pomiędzy wiedzą ekspercką a innymi obiegami wiedzy. Potrafi upowszechniać naukę stosując się do standardów opartych na dowodach „evidence-based”. Jest w stanie wykryć ideologiczne uwarunkowania wiedzy	K3_U02, K3_U03	Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
Kompetencji społecznych			
K1	Jest gotów do krytycznej analizy wiedzy naukowej (jej powstawania, weryfikacji, upowszechniania) ze szczególnym naciskiem na wiedzę w obszarze nauk ekonomicznych.	K3_K01	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
K2	Jest gotów do wypełniania obowiązków społecznych badacza w tym do uwzględniania zobowiązań związanych z rozwojem zrównoważonym i sprawiedliwością społeczną.	K3_K02	Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach

K3	Jest gotów do wypełniania etosu roli badacza, w tym zasad sformułowanych przez Mertona który akcentuje moralne zobowiązanie ludzi nauki do postępowania zorientowanego na komunizm/komunizm, uniwersalizm, bezinteresowność, oryginalność oraz zorganizowany sceptycyzm (CUDOS).	K3_K03	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
----	--	--------	--

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Cele kształcenia dla przedmiotu	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Filozofia nauki - wprowadzenie, Czego powinniśmy oduczyć się w myśleniu o nauce i technice?	C1, C4	W2, U2, K1
2.	Paradygmaty i style myślowe (Kuhn vs Fleck) - dwie alternatywne sposoby ujmowania filozofii nauki	C1	W3, U1, U2, K1
3.	„Wielka nauka” vs „mała nauka” - przełomy w organizacji badań naukowych a refleksja nad nauką	C1, C2	W1, U2, K1
4.	Krążeniowy model praktyk naukowych	C2	U2, K1
5.	Modele, metafory a wiedza naukowa	C3	U2, K1
6.	Performatywność modeli naukowych w naukach ekonomicznych	C3	U1, U2, K1, K3
7.	Problem demarkacji, nauka vs pseudonauka, kontrowersje naukowo społeczne, „wojny o naukę” a „wojny kulturowe”	C2, C3	U1, U3, K2, K3
8.	Miejsce nauki i techniki w świecie współczesnym	C3	U3, K2, K3

Literatura

Obowiązkowa

- Chalmers A., Czym jest to, co zwiemy nauką? Wrocław: Wydawnictwo Siedmioróg, 1993. Collins, H.M., Pinch T., Golem, czyli co trzeba wiedzieć o nauce. Warszawa: Wydawnictwo CiS, przeł. A. Tanalska-Dulęba, 1998.
- Collins H.M. Czy wszyscy jesteśmy ekspertami?, Warszawa 2018, Wydawnictwo PWN. Nowak A.W., Abriszewski K., Wróblewski M., Czyje lęki? Czyja nauka? Struktury wiedzy wobec kontrowersji naukowo społecznych, Poznań Wydawnictwo Naukowe UAM, 2016. Shapin, S., Rewolucja naukowa. Warszawa: Prószyński i S-ka, przeł. S. Amsterdamski, 2000.

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Analiza tekstów , Wykład konwencjonalny, Wykład z prezentacją multimedialną, Dyskusja

Metody nauczania	Sposób zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Esej / referat, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach	uczestnictwo, referat

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności	
Uczestnictwo w wykładach	16	
Przeprowadzenie badań literaturowych	14	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30	ECTS 1.0
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 16	ECTS 0.5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
K3_K01	jest gotów do krytycznej analizy dorobku naukowego w ramach danej dyscypliny naukowej, w tym swojego wkładu w jej rozwój
K3_K02	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych badacza, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
K3_K03	jest gotów do podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych, w tym: prowadzenia badań w sposób niezależny i respektowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej, z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej
K3_U01	potrafi wykorzystać wiedzę do twórczego zidentyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązania problemów naukowych, a w szczególności: zdefiniować cel i przedmiot badań, sformułować hipotezę, rozwijać metody i narzędzia badawcze i je twórczo stosować, interpretować i wnioskować na podstawie wyników badań naukowych
K3_U02	potrafi krytycznie analizować i oceniać wyniki badań naukowych i ich wkład w rozwój nauki
K3_U03	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w środowisku międzynarodowym i upowszechniać wyniki działalności naukowej
K3_U04	potrafi samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę oraz umiejętności, planować własny rozwój naukowy oraz inspirować i organizować rozwój innych osób
K3_W01	zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe z dyscypliny związanej z obszarem prowadzonych badań naukowych
K3_W02	zna i rozumie metodologię prowadzenia badań naukowych w stopniu pozwalającym na formułowanie i rozwiązywanie problemów badawczych za pomocą metod i narzędzi badawczych właściwych dla danej dyscypliny naukowej
K3_W03	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych, w których odbywa się kształcenie
K3_W04	zna i rozumie ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania prowadzenia działalności naukowej, podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami, a także zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, w tym w trybie otwartego dostępu
K3_W05	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji